

از آیین تا نمایش (۱)

مؤلفان

جهانگیر نصیری اشرفی

عباس شیرزادی آهودشتی

با همکاری

امیر سهرابی

نشر آرون

سرشناسه	نصری اشرفی، جهانگیر، ۱۳۳۶.
عنوان و پدیدآور	: از آیین تا نمایش / مؤلفان: جهانگیر نصری اشرفی، عباس شیرزادی آهودشتی ۱۳۵۳؛ با همکاری امیر سهرابی ۱۳۵۹.
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: مصور، ۲ جلد، ۱۳۱۲ ص.
شابک	: جلد ۱: ۹۷۸۹۶۴-۲۳۱-۰۶۸۵، جلد ۲: ۹۷۸۹۶۴-۲۳۱-۰۶۹۰، جلد ۲: ۹۷۸۹۶۴-۲۳۱-۰۶۹۰.
	شابک دوره: ۹۷۸۹۶۴-۲۳۱-۱۱۸۷
وضعیت فهرست نویسی: فیا.	
موضوع	: نمایش.
موضوع	: بازیگری (نمایش).
رده بندی کنگره	: ۴۱۳۹۰ الف ۶ ن / ۲۰۳۷ PN
رده بندی دیویی	: ۷۹۲
شماره کتابخانه ملی	: ۲۴۶۹۷۸۴

از آیین تا نمایش (۱)

مؤلفان: جهانگیر نصری اشرفی / عباس شیرزادی آهودشتی

با همکاری امیر سهرابی

ناشر: انتشارات آرون

حروفچینی: نشر آرون

چاپ اول: ۱۳۹۱

چاپخانه حیدری: ۳۲۰۰ نسخه

جلد اول ۱۹۰۰۰ تومان

فهرست

۳۳	 دیباچه‌ای بر این اثر (چرا از آیین تا نمایش؟)
۳۹	 مقدمه‌ای بر آیین و نمایش
۳۹	 نخستین پرسش‌ها: از شکل‌گیری تشریفات آیینی تا نمایش
۴۷	 آیین‌ها و تشریفات مشترک، برداشت‌های مشترک
۴۹	 داستانسرایی و نمایش
۵۰	 اعتقادات دینی و آغاز تشریفات نمایش‌گونه
۵۹	 پسکو درام

بخش اول

مفهوم و منشأ آیین و اسطوره (نظرات و دیدگاه‌ها)

۶۲	 بخش اول (قسمت اول) آیین و اسطوره
۶۲	 آیین
۶۴	 مفهوم آیین (دیدگاه‌ها و نمونه‌ها)
۷۵	 اسطوره
۷۶	 مفهوم اسطوره (دیدگاه‌ها و نمونه‌ها)
۸۱	 تبلور روایی - داستانی آیین‌ها و اساطیر
۸۲	 تبلور آیینی - مراسمی اساطیر
۸۵	 منشأ تشریفات آیینی در ایران

۸۷	خدایان و تشریفات آیینی
۸۹	تأثیرات جابجایی خدایان
۹۲	آفریقا و خدایان
۹۴	خدایان هند و آریایی
۹۶	سنت‌های حلولی و تشریفات آیینی - نمایشی
۹۷	نقش خداگون آسمان در پیدایش آیین‌ها
۱۰۱	خورشیدپرستی و تشریفات آیینی
۱۰۳	ارواح شیطانی و تشریفات آیینی
۱۰۵	آیین‌ها، مراسم و روزه (گاو)
۱۰۹	ذوات و تشریفات آیینی
۱۲۲	چگونگی تداوم و جابجایی آیین‌ها
۱۲۳	تغییر در اعتقادات، تغییر در تشریفات آیینی
۱۲۵	تأثیر تمدن‌ها و ملل همجوار
۱۲۵	ایران و غرب آسیا
۱۲۷	داد و ستد با یونان
۱۳۳	تأثیرات آیینی ادیان و نحله‌ها
۱۳۵	ایران و هند - تمدن هند و چین
۱۴۲	بخش اول (قسمت دوم) آیین‌ها، مسئله‌ی تغییرات و وام‌گیری‌ها
۱۴۲	تأثیر و تأثر فرهنگی، آیینی و نمایشی در ایران قدیم
۱۴۵	بخش اول (قسمت سوم) نمونه‌هایی از آیین و تشریفات آیینی
۱۴۵	آیین مهر
۱۴۶	پیشینه‌ی ودایی مهر
۱۴۹	مهر و زرتشت
۱۵۰	کارکردهای مهر
۱۵۸	مراسم آیینی مهرورزان در ایران و غرب
۱۵۹	مهر (میترا) در آیین میترائیسم رومی
۱۵۹	فلسفه و عقاید مهری
۱۶۱	زروان در آیین مهر
۱۶۲	جنبه‌های آیینی - نمایشی در مهر
۱۷۰	دوران مهری (میتراپی)
۱۷۲	مراسم و تشریفات مهر در ایران
۱۷۶	مراسم و تشریفات قربانی (مسأله‌ی تغییرات)

۱۷۷	اهداف و نیت مراسم قربانی
۱۸۰	تشریفات آیینی گوناگون در مراسم قربانی
۱۸۴	اعتقادات آغازین و فلسفه‌ی قربانی
۱۸۹	ادیان توحیدی و مراسم قربانی
۱۹۱	مراسم خاکسپاری
۱۹۵	بخش اول (قسمت چهارم) نمونه‌هایی از تشریفات و سوگ‌های اساطیری
۱۹۵	اسطوره‌ی کیوروت
۱۹۶	سوگ ایرج
۱۹۸	سوگ سیاهک
۱۹۹	سوگ سهراب
۲۰۰	سوگ سیاوش

بخش دوم بازی

۲۰۴	تعریف و مفهوم بازی
۲۰۵	الف) بازی‌های آیینی
۲۰۷	ب) بازی‌های سرگرم‌کننده
۲۱۰	ج) بازی‌های آیینی تغییر یافته
۲۱۱	بازی از دیدگاه صاحب‌نظران
۲۱۲	تعریف‌های متداول بازی
۲۱۵	بررسی تاریخی بازی‌ها و سرگرمی‌ها
۲۱۵	الف) روزگار کهن
۲۱۵	ب) یونان باستان
۲۱۷	ج) ایران قدیم
۲۱۸	د) پس از اسلام
۲۱۹	ه) دوران معاصر
۲۲۱	بازی‌ها و سرگرمی‌های نوین
۲۲۲	الف) بازی‌های ملّی
۲۲۳	ب) بازی‌های بین‌المللی
۲۲۴	نمودار مفاهیم و مضامین آیین، بازی و رقص در ایران (۱)

۲۲۵	نمودار مفاهیم و مضامین آیین، بازی و رقص در ایران (۲)
۲۲۶	نمودار انواع بازی‌های نوین
۲۲۷	نمودار مکان و محل اجرای بازی‌های نوین
۲۲۸	سرمنشأ معیشتی و تولیدی بازی‌ها
۲۲۸	تأثیر روابط تولیدی، معیشتی و اقلیمی در خلق بازی‌ها
۲۲۸	الف) جامعه‌ی شکارگر
۲۲۹	ب) جامعه‌ی دامدار
۲۲۹	ج) جامعه‌ی کشاورز
۲۳۱	د) جامعه‌ی شهری
۲۳۱	۱) جامعه‌ی شهری سنتی
۲۳۲	۲) جامعه‌ی شهری مدرن
۲۳۴	ه) سایر مشاغل
۲۳۴	مضامین و مفاهیم در بازی و سرگرمی
۲۳۴	الف) بازی‌های آیینی
۲۳۶	ب) بازی‌های اساطیری، حماسی و پهلوانی
۲۳۷	ج) بازی‌های شادی‌آور
۲۳۸	د) بازی‌های رزمی و ورزشی
۲۳۸	ه) بازی‌های هجوآمیز و طنزآمیز
۲۳۹	و) بازی‌های فکری
۲۴۱	ز) بازی‌های متأثر از کسب و کار
۲۴۲	ح) بازی‌های سرگرم‌کننده
۲۴۲	بررسی کارکرد بازی‌ها
۲۴۲	کارکردهای بازی‌ها در مقاطع مختلف سنی
۲۴۵	تأثیر بازی در رشد کودکان
۲۴۸	تأثیر بازی در رشد نوجوانان و جوانان
۲۵۵	کارکرد فردی و اجتماعی بازی‌ها
۲۵۷	۱) افزایش توانایی‌های جسمانی
۲۵۸	۲) افزایش توانایی‌های هوشی
۲۵۸	۳) تقویت حس همکاری
۲۵۸	۴) آماده‌سازی افراد جهت فعالیت‌های اجتماعی
۲۵۹	۵) تخلیه‌ی انرژی و ایجاد آرامش
۲۵۹	۶) آموزش دفاع و صیانت از خود

۲۵۹	 (۷) تعامل فرد با گروه
۲۵۹	 (۸) تعامل خانوادگی و زناشویی
۲۶۰	 (۹) پذیرش قوانین و قواعد اجتماعی
۲۶۰	 (۱۰) تمرین مدیریت
۲۶۰	 (۱۱) پذیرش قضاوت غیر و اعتماد به دیگران
۲۶۱	 (۱۲) انتقامت و تلاش جهت تغییر
۲۶۱	 مناسبت‌های اجرای بازی
۲۶۱	 الف) مناسبت‌های مرتبط با کار
۲۶۱	 (۱) مناسبت‌های مرتبط با شکار
۲۶۱	 (۲) مناسبت‌های مرتبط با دامپروری
۲۶۲	 (۳) مناسبت‌های مرتبط با کشاورزی
۲۶۲	 ب) مناسبت‌های تاریخی - اجتماعی
۲۶۲	 (۱) مناسبت‌های جشن و سرور
۲۶۳	 (۲) شب‌نشینی‌ها و ایام فراغت
۲۶۳	 (۳) مناسبت‌های ملی
۲۶۴	 (۴) مناسبت‌های ایلی - قومی
۲۶۴	 (۵) مناسبت‌های تولد تا مرگ
۲۶۴	 (۶) مناسبت‌های تقویمی و آیینی
۲۶۵	 جنبه‌های فرهنگی، هنری و ادبی بازی‌ها
۲۶۵	 (۱) جنبه‌های ادبی
۲۶۶	 (۲) جنبه‌های موسیقایی و ریتمیک
۲۶۸	 (۳) جنبه‌های نمایشی
۲۶۸	 نقش در بازی و ارتباط آن با زندگی
۲۶۸	 مفهوم نقش
۲۶۹	 (۱) رابطه‌ی نقش با زندگی
۲۷۰	 (۲) نقش‌های فردی و واقعی
۲۷۱	 اشکال با واسطه‌ی بازی‌ها
۲۷۱	 (۱) بازی با حیوانات
۲۷۲	 (۲) بازی با پرندگان
۲۷۴	 (۳) بازی با سایه
۲۷۵	 ساختارکمی و نقرات در بازی‌ها
۲۷۵	 الف) بازی‌های فردی

۲۷۵	 (ب) بازی‌های گروهی
۲۷۵	 (۱) بازی‌های درون یک گروه
۲۷۶	 (۲) بازی‌های دو یا چندگروهی
۲۷۶	 نقش ادوات و ابزار در بازی‌ها
۲۷۶	 انواع ابزار و اشیاء
۲۷۸	 الف) عناصر طبیعی در بازی
۲۷۸	 (۱) سنگ
۲۷۸	 (۲) خاک و گل
۲۷۹	 (۳) چوب
۲۷۹	 (ب) استفاده از وسایل پیرامونی
۲۷۹	 (ج) ابزار و وسایل دست‌ساز و تولیدی
۲۸۰	 (۱) وسایل کار
۲۸۰	 (۲) وسایل آشپزخانه
۲۸۰	 (۳) سایر وسایل
۲۸۰	 کارکرد اشیاء در بازی
۲۸۱	 جنسیت در بازی
۲۸۱	 (۱) بازی‌های مردانه
۲۸۱	 (۲) بازی‌های زنانه
۲۸۲	 (۳) بازی‌های مختلط
۲۸۳	 رده‌های سنی در بازی
۲۸۳	 (۱) بازی‌های نوزادان
۲۸۳	 (۲) بازی‌های خردسالان
۲۸۴	 (۳) بازی‌های کودکان بزرگسال
۲۸۵	 (۴) بازی‌های نوجوانان
۲۸۵	 (۵) بازی‌های جوانان
۲۸۵	 (۶) بازی‌ها و سرگرمی‌های میانسالان و بزرگسالان
۲۸۶	 (۷) بازی‌ها و سرگرمی‌های سالم‌خوردگان
۲۸۶	 مراحل و مقدمات آغاز بازی
۲۸۶	 (۱) انتخاب زمین
۲۸۶	 (۲) آماده‌سازی زمین
۲۸۷	 (۳) تعیین سرگروه‌ها
۲۸۷	 (۴) تعیین داور

۲۸۸	 (۵) تعیین نفرات گروه (یارکشی)
۲۸۹	 (۶) تعیین نقش در بازی
۲۹۰	 (۷) تعیین نوبت
۲۹۱	 (۸) اعلام شروع بازی
۲۹۱	 قوانین و قواعد انجام بازی
۲۹۱	 (۱) قوانین ثابت
۲۹۲	 (۲) قوانین متغیر
۲۹۳	 (۳) قوانین بداهه
۲۹۳	 وضع قوانین بداهه
۲۹۴	 مکان و فضاهای اجرای بازی
۲۹۴	 (۱) درون خانه
۲۹۴	 (۲) ایوان خانه
۲۹۴	 (۳) حیاط
۲۹۵	 (۴) پشت بام
۲۹۵	 (۵) چادرهای عشایری و اطراف آن
۲۹۵	 (۶) کوچه و خیابان
۲۹۵	 (۷) کوه و دشت
۲۹۶	 (۸) خرمنگاه
۲۹۶	 (۹) رودخانه‌ها
۲۹۶	 (۱۰) دریا
۲۹۷	 (۱۱) آب‌بندها و استخرهای طبیعی
۲۹۷	 (۱۲) باغات و مزارع
۲۹۷	 (۱۳) برخی مکان‌های ویژه
۲۹۷	 وقت و زمان انجام بازی
۲۹۸	 (۱) روزانه
۲۹۸	 (۲) شبانه
۲۹۸	 (۳) شبانه‌روزی
۲۹۸	 (۴) فصلی
۲۹۹	 (۵) تقویمی
۲۹۹	 (۶) زمان براساس الزامات مراسم آیینی
۳۰۰	 مدت زمان انجام بازی
۳۰۰	 (۱) براساس میزان فراغت

۳۰۱	 (۲) براساس توافق بازیکنان
۳۰۱	 (۳) براساس دور یا دست
۳۰۱	 (۴) براساس میزان امتیاز
۳۰۲	 (۵) براساس هدیه، انعام و دستمزد
۳۰۲	 (۶) براساس قواعد و زمان از پیش تعیین شده
۳۰۳	 مسأله‌ی خشونت در بازی‌ها
۳۰۵	 تنبیه و پاداش در بازی‌ها
۳۰۵	 الف) تنبیهات
۳۰۵	 ۱) تنبیهات جسمی
۳۰۶	 (۲) تنبیهات و مجازات‌های مالی و مادی
۳۰۶	 (۳) تنبیهات روحی و منوی
۳۰۷	 (۴) سایر تنبیهات و مجازات‌ها
۳۰۷	 ب) پاداش‌ها
۳۰۸	 (۱) قهرمانی و منزلت اجتماعی
۳۰۸	 (۲) هدایا و پاداش‌های مادی و مخصوص
۳۰۸	 مجریان بازی و سرگرمی از گذشته تا حال
۳۱۰	 (۱) مجریان ملی
۳۱۰	 (۲) مجریان مجموعه‌ای از بازی‌ها
۳۱۰	 (۳) مجریان مراسم و بازی‌های تقویمی و فصلی
۳۱۱	 (۴) مجریان مراسم آیینی
۳۱۲	 (۵) مجریان حرفه‌ای
۳۱۳	 (۶) مجریان دوره‌گرد
۳۱۳	 (۷) مجریان قومی و عشایری
۳۱۳	 (۸) مجریان غیرحرفه‌ای
۳۱۴	 (۹) مجریان و عناوین منسوخ شده
۳۱۴	 عمده‌ترین عناوین مجریان آیین‌ها، بازی‌ها و سرگرمی‌ها
۳۱۵	 (۱) عناوین مجریان ملی
۳۱۵	 (۲) عناوین مجریان مجموعه‌ای از بازی‌ها
۳۱۶	 (۳) عناوین مجریان مراسم تقویمی و فصلی
۳۱۷	 (۴) عناوین مجریان مراسم و مناسبت‌های آیینی - مذهبی
۳۱۷	 (۵) عناوین مجریان حرفه‌ای آیین‌ها، بازی‌ها و سرگرمی‌ها
۳۱۷	 (۶) عناوین مجریان دوره‌گرد بازی‌ها، آیین‌ها و سرگرمی‌ها

۳۱۷	۷) عناوین مجریان قومی و عشایری بازی‌ها، آیین‌ها و سرگرمی‌ها
۳۱۸	۸) عناوین منسوخ شده
۳۱۹	واژه‌ی بازی در اصطلاحات و واژه‌های ترکیبی زبان فارسی
۳۲۱	بازی‌ها، سرگرمی‌ها و ورزش‌های نوین
۳۲۱	بررسی تاریخی
۳۲۱	الف) تأثیرات و وام‌گیری‌های بین‌فرهنگی
۳۲۲	ب) عصر صفوی و آغاز تحولات
۳۲۴	ج) سفر ناصرالدین شاه به فرنگ
۳۲۵	د) انقلاب مشروطه و تحول در حوزه‌ی فرهنگ
۳۲۶	ه) اهمیت دوره‌ی ناصری
۳۲۷	و) شکل‌گیری مدارس جدید و بازی‌ها
۳۳۰	همسویی جهانی
۳۳۰	الف) سرگرمی‌ها - بازی‌ها و شغل
۳۳۱	ب) سرگرمی‌ها - بازی‌ها و صنعت
۳۳۲	ج) سرگرمی‌ها - بازی‌ها و سیاست جهانی
۳۳۳	د) سرگرمی‌ها - بازی‌ها و مسائل اجتماعی
۳۳۴	دوران جدید و تخصصی شدن ورزش
۳۳۶	دسته‌بندی بازی‌های نوین
۳۳۶	بازی‌های ورزشی و شبه‌ورزشی
۳۳۷	۱) بازی‌های المپیک
۳۴۰	۲) بازی‌های پارالمپیک
۳۴۰	۳) بازی‌های رایانه‌ای
۳۴۱	توسعه و تداول بازی‌های رایانه‌ای در ایران
۳۴۶	بازی و سرگرمی در برخی نهادها و نظام‌های نوین
۳۴۶	الف) سرگرمی‌ها و بازی‌های هنری و ذوقی
۳۴۷	ب) سینما و بازی‌های سینمایی
۳۵۵	ج) بازی‌های آموزشی و تربیتی
۳۵۶	د) بازی‌های فرهنگی و تفریحی
۳۵۹	نمودار بازی براساس نظام‌های تولیدی و معیشتی
۳۶۰	نمودار مضامین و مفاهیم در بازی
۳۶۱	نمودار کارکردهای اجتماعی بازی
۳۶۲	نمودار مناسبت‌های اجرای بازی

۳۶۳	نمودار تعداد نفرات در بازی
۳۶۴	نمودار ابزای و ادوات در بازی
۳۶۵	نمودار رده‌های سنی در بازی و سرگرمی
۳۶۶	نمودار جنسیت در بازی و سرگرمی
۳۶۶	نمودار سرگرمی و بازی در اوقات شبانه‌روز
۳۶۷	نمودار سرگرمی و بازی در فصل‌های مختلف
۳۶۸	نمودار مکان و محل اجرای بازی و سرگرمی
۳۶۹	نمودار مدت زمان انجام بازی و سرگرمی
۳۷۰	نمودار تنبیه در بازی
۳۷۰	نمودار پاداش در بازی
۳۷۱	نمودار مجریان بازی و القاب آنها از گذشته تا حال
۳۷۲	نمودار ساختار شکلی بازی و سرگرمی
۳۷۳	نمودار قوانین و مقررات جهت انتخاب نفرات با انتخاب فرد یا گروه آغازگر
۳۷۴	نمودار فرآیند تصمیم‌گیری و مراحل اجرا در بازی و سرگرمی
۳۷۵	نمودار چگونگی تعیین فرد یا نفرات گروه
۳۷۵	نمودار چگونگی تعیین داور
۳۷۶	نمودار چگونگی تعیین فرد یا گروه آغازگر
۳۷۶	نمودار چگونگی تعیین مکان بازی
۳۷۷	نمودار چگونگی تنبیهات و جریمه‌ها در بازی

بخش سوم

رقص

۳۷۸	بازی‌های آیینی یا رقص‌ها
۳۸۱	پژوهی تاریخی
۳۸۱	الف) دوران آغازین عهد باستان
۳۸۲	ب) دوران تشکیل امپراطوری‌های بزرگ
۳۸۴	ج) دوران پس از اسلام
۳۸۵	یافته‌های باستان‌شناسی در زمینه‌ی رقص
۳۹۱	رقص و بازی‌های آیینی در دوره‌ی اسلامی
۳۹۹	الف) سماع

۴۰۲	 (ب) بازی‌ها و رقص‌های تسخیر
۴۰۴	 (۱) زارها
۴۰۹	 (۲) پری‌خوانی (پرخوانی)
۴۱۰	 (ج) مولودی‌خوانی
۴۱۱	 رقص‌های پری‌داری و مولودی (وجوه اشتراک و اختلاف)
۴۱۳	 (د) کرب‌زنی کارب‌زنی (سنگ‌زنی)
۴۱۴	 بازی و رقص در دوران معاصر
۴۲۲	 رقص اقوام و عشایر ایران (ویژگی‌ها، سازها، ابزار)
۴۲۳	 (۱) گیلان و تالش
۴۲۴	 (۲) مازندران
۴۲۴	 (۳) کردستان، کرمانشاه، ایلام و لرستان
۴۲۵	 (۴) سیستان و بلوچستان
۴۲۵	 (۵) سواحل جنوبی ایران
۴۲۶	 (۶) آذربایجان
۴۲۷	 (۷) خراسان
۴۲۸	 (۸) رقص در میان عشایر ایران
۴۲۹	 رقص در ایل قشقایی
۴۲۹	 رقص در ایل بختیاری
۴۳۲	 نمودار ساختار شکلی آیین، بازی و رقص در ایران (۱)
۴۳۳	 نمودار ساختار شکلی آیین، بازی و رقص در ایران (۲)

بخش چهارم نمایش

۴۳۴	 درآمدی بر نمایش
۴۳۷	 گستره‌ی نمایش ایرانی
۴۳۸	 الف) نقالی و روایتگری
۴۳۸	 (۱) نقل و نقالی در ایران
۴۴۲	 (۲) نقالی وجهی از هنرگوسانی و خنیاپی
۴۵۰	 (۳) تعمیق مضامین حماسی و حرکات نمایشی در نقل‌ها
۴۵۵	 (۴) مضمون در نقل

- ۴۵۵ - نقل‌های دینی - مذهبی
- ۴۵۷ - نقل‌های پهلوانی
- ۴۵۸ - نقل‌های تاریخی - اسطوره‌ای
- ۴۵۹ - نقل‌های غنایی
- ۴۶۱ (۵) فرم در نقل‌های ایران
- ۴۶۱ - نقل کلامی یا روایتی (منثور)
- ۴۶۲ - نقل منظوم
- ۴۶۲ - نقل موسیقایی یا خنیاپی
- ۴۶۴ - نقل تلفیقی
- ۴۶۶ (۶) نقل رومی - نقل ملی
- ۴۶۶ - نقل بومی یا روستایی
- ۴۶۹ - نقل ملی
- ۴۷۳ (۷) شرایط و مناسبت اجرای نقل
- ۴۷۵ (۸) صورنمایشی و قصه‌پردازی در نقل
- ۴۸۲ (۹) نقل تاریخ برخوانی
- ۴۸۵ (۱۰) درونمایه‌ی نقل‌ها
- ۴۸۷ نمودار مضامین در نقل و نقالی
- ۴۸۷ نمودار گستره‌ی اجرا و مخاطب در نقل
- ۴۸۸ نمودار ساختار شکلی نقل در ایران
- ۴۸۹ ب) نمایش‌های شادی‌آور
- ۴۹۶ تقلید
- ۴۹۶ - مفهوم لغوی تقلید
- ۵۰۰ - گزارش سیاحان از تقلید
- ۵۰۹ - تکامل تقلید
- ۵۱۰ - انواع تقلید
- ۵۱۷ - بقال‌بازی
- ۵۱۷ - نمایش بقال‌بازی
- ۵۲۰ - سیاه‌بازی
- ۵۲۳ - تخت حوضی
- ۵۲۶ ج) عروسک‌بازی
- ۵۲۶ - عروسک، آیین، نمایش
- ۵۲۹ - عروسک در تشریفات و مناسک آیینی

۵۳۱	— عروسک در بازی‌های نمایشی
۵۳۲	نمایش خیمه‌شب‌بازی
۵۳۴	— داستان خیمه‌شب‌بازی
۵۳۵	— تقلید و جوهره‌ی شادی‌آور آن در نمایش عروسکی
۵۳۷	— دو نمونه از عروسک خیمه‌شب‌بازی
۵۳۷	— نمایش سایه‌ای
۵۳۹	— شکل‌گیری و گسترش نمایش عروسکی در ایران
۵۴۸	— دو نمونه از انواع عروسک در ایران
۵۴۸	(۱) عروسک دستکشی
۵۴۹	(۲) عروسک نخ‌نی
۵۵۰	(د) نمایش سایه (سایه‌بازی)
۵۵۳	(ه) نمایش‌های موسوم به معرکه
۵۵۳	معرکه
۵۵۵	— معرکه پهلوانی
۵۵۸	— معرکه‌ی حیوان‌بازان
۵۶۱	— معرکه‌ی نقالان
۵۶۳	تعزیه (شبیه‌خوانی)
۵۶۳	درآمد
۵۶۵	— مفهوم لغوی تعزیه و تعزیه‌خوانی
۵۶۸	عوامل پیدایش و شکل‌گیری تعزیه و تعزیه‌خوانی
۵۷۵	— تعزیه: آیین یا نمایش
۵۸۱	— نقش‌پردازان تعزیه
۵۸۳	— آراء و نظرات در تاریخ و زمان شکل‌گیری تعزیه
۵۸۹	— ساختار تعزیه
۵۸۹	(۱) جنبه‌های درون‌ساختاری تعزیه
۵۹۰	(۲) جنبه‌های برون‌ساختاری تعزیه
۵۹۱	— انواع موسیقی ایران در ساختار تعزیه
۵۹۱	(۱) موسیقی ردیفی (دستگاهی) در تعزیه
۶۰۱	(۲) موسیقی آیینی و مذهبی در تعزیه
۶۰۴	— پیش‌خوانی، نوحه، مرثیه
۶۰۶	— پیش‌خوانی در تعزیه
۶۰۹	تصنیف مرغ سحر منسوب به ملک‌الشعرای بهار

- پیشخوانی مجلس تعزیه‌ی شهادت امام (منسوب به مدیحی ارمکی کاشانی) ۶۱۰
- (۳) لحن‌های موسیقی قومی و عشایری در تعزیه ۶۱۳
- شکل‌گیری فرم‌های جدیدتر تعزیه ۶۲۲
- (۱) تعزیه سیار ۶۲۲
- (۲) تعزیه‌ی مضحک ۶۳۷

جلد دوم
بخش پنجم
سرگرمی

- الف) تعریف سرگرمی ۶۵۱
- ب) کار و سرگرمی ۶۵۳
- ج) دو پیش‌زمینه‌ی مهم برای تک‌ارتباط کار و سرگرمی ۶۵۳
- (۱) سرگرمی توأم با کار ۶۵۴
- (۲) سرگرمی در فراغت‌های کوتاه‌میان کار ۶۵۶
- (۳) سرگرمی در اوقات فراغت پس از کار ۶۵۷
- د) ساختار شکلی بروز سرگرمی ۶۵۹
- (۱) آیین‌ها و مراسم جمعی ۶۶۰
- (۲) معرکه و نمایش ۶۶۰
- (۳) بازی‌های محلی و نمونه‌های مشابه ۶۶۰
- (۴) خلق سرگرمی در تنهایی ۶۶۱
- (۵) گپ و گفتگو ۶۶۲
- (۶) خوردن و نوشیدن ۶۶۲
- ه) مفهوم و مضمون در سرگرمی ۶۶۳
- (۱) سرگرمی در مراسم و مناسبت‌های مذهبی ۶۶۳
- (۲) سرگرمی در مرور ذهنیت تاریخی، اساطیری، حماسی و مذهبی ۶۶۴
- (۳) سرگرمی در سرور و شادمانی ۶۶۵
- (۴) سرگرمی در سوگ و غزا ۶۶۶
- (۵) سرگرمی و بروز هیجان در برخورد با عجایب و غرایب ۶۶۷
- (۶) رقابت و سرگرمی ۶۶۷
- (۷) دیگر مضامین ۶۶۸

۶۶۸	 (و) روزگاران نوین
۶۷۰	 (ز) عوامل مؤثر در قشر بندی سرگرمی خواهی

بخش ششم

راویان و مجریان آیین، بازی، نمایش و سرگرمی

۶۷۵	 درآمدی بر راویان و مجریان آیین، بازی، نمایش و سرگرمی
۶۸۳	 عناوین و مسئولیت های مجریان فرهنگ و هنر شفاهی
۶۹۰	 آژنده
۶۹۰	 اذان گو
۶۹۲	 بخشی
۶۹۸	 بندهاز
۷۰۰	 بیت خوان
۷۰۲	 پامنبری خوان
۷۰۲	 پرده خوان
۷۰۸	 پری خوان
۷۱۰	 تاریخ برخوان (تاریخ خوان)
۷۱۱	 تعزیه خوان (شیه خوان)
۷۱۳	 تکم چی
۷۱۳	 تو شمال
۷۱۴	 جنگ نامه خوان
۷۱۶	 چامه سرا
۷۱۶	 چاوش (چاوش)
۷۱۷	 - اصطلاح چاوش در فرهنگ های مهم فارسی
۷۱۹	 - اصطلاح چاوش در منابع و سفرنامه ها
۷۲۵	 - چاوش و چاوش خوانی در مناطق ایران
۷۲۹	 نمونه ای اشعار چاوشی قزوین
۷۳۰	 نمونه ای اشعار چاوشی گیلان
۷۳۰	 نمونه ای دوم گیلان
۷۳۱	 نمونه ای اشعار چاوشی (شوشتر)
۷۳۱	 نمونه ای اشعار چاوشی مازندران

۷۳۱	نمونه‌ی اشعار چاوشی مازندران
۷۳۲	نمونه‌ی اشعار چاوشی بوشهر
۷۳۶	چنگی
۷۳۶	حافظ حافظی
۷۳۹	حقه‌باز
۷۴۳	خنیباگر (= هنیباگر، هنیواز)
۷۵۴	خیام‌خوان
۷۵۵	درویش‌خوان
۷۵۸	ذاکر
۷۶۱	رامشگر
۷۶۲	روضه‌خوان
۷۶۴	ساربان
۷۶۵	سازنده
۷۶۷	سحرخوان
۷۶۸	سخنور
۷۷۵	شاهنامه‌خوان
۷۷۷	شروه‌خوان
۷۷۸	شعبده‌باز
۷۸۰	شعرخوان (شعرخوان)
۷۸۱	شمایل‌گردان
۷۸۱	عاشیق
۷۸۵	عروسک‌گردان
۷۸۶	فضایل‌خوان
۷۸۶	قوال
۷۸۷	کرب‌زن
۷۸۸	کوسه
۷۹۰	کولی (لولی)
۷۹۲	الف) تأثیر زیباشناسی و ذوق قومی کولی‌ها بر رقص‌ها، بازی‌ها و ...
۷۹۳	ب) پیشگیری از نابودی برخی نغمات و سازهای بومی
۷۹۳	ج) جابجایی و انتقال لحن‌ها، بازی‌ها و نمایش‌ها در نواحی مختلف
۷۹۵	گوسان
۸۰۴	گهره‌باز

۸۰۴		لعبت باز
۸۰۷		لوتی (لوتی - لوطی)
۸۱۵		لوطی عنتری
۸۱۶		مُحاکی
۸۱۷		مدّاح (مدح خوان)
۸۱۸		مطرب
۸۳۱		معرکه گیر
۸۳۳		مناجات خوان
۸۳۶		مناسب خوان
۸۳۷		مناقب خوان (منقبت خوان)
۸۴۰		مولودی خوان
۸۴۵		بررسی ویژگی مولودی های مناطق مختلف
۸۴۶		مهرتر
۸۴۶		میرنوروزی
۸۵۱		نشیدخوان
۸۵۱		نظامی خوان
۸۵۲		نعت خوان
۸۵۳		نقال
۸۵۴		نوحه خوان
۸۶۱		نوروزخوان
۸۶۴		هوره خوان

بخش هفتم

نمونه هایی از:

آیین، جشن، بازی، نمایش، سرگرمی، پرنده بازی و حیوان بازی

۸۶۵		الف) نمونه هایی از آیین
۸۶۵		چهل قرآن
۸۶۶		شام غریبان
۸۶۶		عروس گولی
۸۷۲		کتل بندی

۸۷۳	کوسه گلین
۸۷۳	مشال پلپته
۸۷۴	مم ممه شو
۸۷۶	هیت الو
۸۷۹	ب) نمونه‌هایی از جشن
۸۷۹	ساره
۸۸۳	عید قربان
۸۸۵	عید غدیر
۸۸۵	عید قربان در اسلام
۸۸۶	فروردین‌گان
۸۸۸	کوسه برنشین
۸۹۱	مهرگان
۸۹۵	ج) نمونه‌هایی از بازی
۸۹۵	سَرَمَه قولانچی
۸۹۶	سلام سلام خالگی خالگی!
۸۹۷	کازی کیزی
۸۹۷	کبدی
۸۹۸	کیش کره‌لو
۸۹۸	یعقوب یعقوب
۸۹۹	یه هوک دوهوک
۹۰۱	د) نمونه‌هایی از نمایش
۹۰۱	غول بیابانی
۹۰۲	فاطمه خانم
۹۰۴	گهره‌بازی
۹۰۷	ه) نمونه‌هایی از سرگرمی
۹۰۷	سفره سبزی
۹۰۷	شاباجی خانم زائیده
۹۰۸	فال هنشکو
۹۰۹	واخوری
۹۱۳	و) نمونه‌هایی از پرنده‌بازی و حیوان‌بازی
۹۱۳	سیره‌بازی
۹۱۵	میمون بازی

ورزاجنگ ۹۱۸

بخش هشتم

آیین‌ها، بازی‌ها، نمایش‌ها و سرگرمی‌ها در:

منابع تاریخی، فرهنگی و سفرنامه‌ها

- درباره‌ی منابع ۹۲۳
- قسمت اول: منابع پیش از اسلام ۹۲۸
- (۱) تاریخ طبری (تاریخ الرسل والملوک) ۹۲۸
- (۲) تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام ۹۲۸
- (۳) کتاب مقدس (استر) ۹۲۹
- (۴) ایران و شرق باستان در کتابخانه تاریخی ۹۳۰
- (۵) یادگار زریران ۹۳۰
- (۶) تاریخ مردم ایران ۹۳۱
- (۷) دو گفتار در خنیاگری و موسیقی ایران ۹۳۱
- (۸) کارنامه اردشیر بابکان ۹۳۱
- (۹) ادبیات دوران ایران باستان ۹۳۲
- (۱۰) اخبار الطوال ۹۳۲
- (۱۱) ایران در زمان ساسانیان ۹۳۳
- (۱۲) بندهش ۹۳۳
- (۱۳) ایران قدیم (یا تاریخ مختصر ایران تا انقراض ساسانیان) ۹۳۳
- (۱۴) تاریخ پیامبران و شاهان (سنی ملوک الارض والانبیاء) ۹۳۳
- (۱۵) الفهرست ۹۳۴
- (۱۶) متون پهلوی (خسرو قبادان و ریدکی) ۹۳۴
- (۱۷) راه‌های نفوذ فارسی در فرهنگ و زبان عرب جاهلی ۹۳۵
- قسمت دوم: منابع پس از اسلام ۹۳۶
- (۱) المسالک والممالک ۹۳۶
- (۲) تاریخ طبری (تاریخ الرسل والملوک) ۹۳۶
- (۳) تاریخ یعقوبی ۹۳۷
- (۴) تاریخ گزیده ۹۳۷
- (۵) ویژگی‌های فرهنگ ایرانی و تأثیر آن در وحدت و استقلال ملی ایرانیان ۹۳۷

۹۳۸		(۶) تاریخ بخارا
۹۳۸		(۷) مروج الذهب
۹۳۹		(۸) تاریخ ثعالبی
۹۴۰		(۹) تاریخ بیهقی
۹۴۳		(۱۰) آثارالباقیه
۹۴۳		(۱۱) التفهیم
۹۴۴		(۱۲) زین الاخبار
۹۴۴		(۱۳) فابوس نامه
۹۵۱		(۱۴) تاریخ سیستان
۹۵۲		(۱۵) ترجمه‌ی الفرق بین الفرق در تاریخ مذاهب اسلام
۹۵۲		(۱۶) فارسنامه‌ی ابن بلخی
۹۵۳		(۱۷) نوروزنامه
۹۵۳		(۱۸) کیمیای سعادت
۹۵۳		(۱۹) گزیده
۹۵۴		(۲۰) عجایب نامه، عجایب المخلوقات و غرائب الموجودات
۹۵۴		(۲۱) راحة الصدور و آية السرور در تاریخ آل سلجوق
۹۵۴		(۲۲) ترجمه تاریخ یمنی
۹۵۵		(۲۳) تاریخ جهانگشای جوینی
۹۵۶		(۲۴) سفرنامه ابن بطوطه
۹۵۷		(۲۵) مقدمه ابن خلدون
۹۵۷		(۲۶) تاریخ طبرستان، رویان و مازندران
۹۶۶		(۲۷) فتوت نامه سلطانی
۹۶۶		قسمت سوم: منابع دوران معاصر
۹۶۶		(۱) نقاوة الآثار
۹۶۶		(۲) تاریخ عالم آرای عباسی
۹۶۷		(۳) سفرنامه‌ی شاردن
۹۸۶		(۴) سفرنامه‌ی کرو سینسکی
۹۸۷		(۵) سفرنامه‌ی بارنز (الکس برنز)
۹۸۷		پرورش اسب
۹۸۸		رسوم ترکمانان
۹۸۸		یک سرود
۹۹۰		گرفتن کبک
۹۹۰		رامشگر ترکمان

۹۹۱	 سرودهای ملی ترکمانان
۹۹۳	 (۶) سفری به دیار الموت، لرستان و ایلام
۹۹۷	 گردنه سیالیز در طالقان
۹۹۷	 (۷) دولت نادرشاه افشار
۹۹۷	 (۸) سفرنامه‌ی استارآباد و مازندران و گیلان
۹۹۸	 (۹) سفرنامه شمال
۹۹۹	 (۱۰) سفرنامه سیف‌الدوله معروف به سفرنامه‌ی مکه
۹۹۹	 بناهای شمال میدان
۱۰۰۰	 (۱۱) سیاحت درویشی دروغین در خانات آسیای میانه
۱۰۰۳	 (۱۲) مردم و دیدنی‌های ایران (سفرنامه کارلا سرن)
۱۰۲۵	 (۱۳) شرح رنگینی من
۱۰۴۸	 (۱۴) سفرنامه بنجامین
۱۰۷۷	 (۱۵) سیاحت‌نامه ابراهیم‌بیک
۱۰۸۱	 (۱۶) سفرنامه ژنرال سرپرستی ساکس
۱۰۸۵	 (۱۷) سفرنامه سدید السلطنه
۱۰۸۷	 (۱۸) خاطرات سیاسی سرآرتور هاردینگ
۱۰۸۸	 (۱۹) مرآت الاحوال جهان‌نما
۱۰۸۸	 (۲۰) سفرنامه‌ی به سوی اصفهان
۱۰۹۶	 (۲۱) سفرنامه مازندران و وقایع مشروطه
۱۰۹۷	 (۲۲) خاطرات و خطرات
۱۰۹۸	 (۲۳) تاریخ اجتماعی تهران در قرن سیزدهم
۱۱۱۰	 (۲۴) طهران قدیم
۱۱۴۶	 (۲۵) کردها - ترک‌ها - عرب‌ها
۱۱۶۹	 (۲۶) سفری به ایران همزمان با انقلاب روسیه
۱۱۷۰	 (۲۷) نوروز در ورارودان
۱۱۷۰	 (۲۸) بیداری ترکستان آسیای میانه

بخش نهم کتابنامه و کتابشناسی

۱۱۷۴	 فهرست اعلام (جای‌ها، افراد، حیوانات، اشیاء...)
۱۲۰۳	 فهرست اعلام (آئین‌ها، بازی‌ها، رقص‌ها و...)

۱۲۳۱	فهرست اعلام (آئین‌ها، ادیان مذاهب و...)
۱۲۳۵	قسمت اول
۱۲۳۵	کتابنامه‌ی این اثر
۱۲۳۵	کتاب‌ها
۱۲۴۲	مجلات و فصلنامه‌ها
۱۲۴۴	قسمت دوم
۱۲۴۴	کتابشناسی، آیین، بازی، نمایش
۱۲۴۴	کتاب‌ها (۱)
۱۲۶۱	مقالات و مجلات (۲)
۱۲۷۱	پایان‌نامه‌ها (۳)

سخن سر مؤلف

به واسطه‌ی حدود پنج سال گردآوری‌ها و مطالعات درازمدت و گسترده‌ی میدانی و کتابخانه‌ای همکارانم جهت انتشار فرهنگی جامع با عنوان وازیگاه که به آیین‌ها، بازی‌ها، نمایش‌ها و سرگرمی‌های مردم ایران اختصاص دارد به حد وسع، میدان دید و نگاهی حاصل گردید تا جهت تجزیه و تحلیل سرمنشاء، دگردیسی و کارکرد موضوعات مذکور به تألیف اثر پیش‌رو (از آیین تا نمایش) ترغیب شوم.

با این حال چنانچه از پژوهش‌ها و همکاری‌های دور و نزدیک گروه پرشماری از محققان - که تنها نام تعدادی از مؤثرترین آنان را یادآور گردیدم - بهره‌مند نمی‌شدم امکان تألیف این اثر در همین اندازه نیز میسر نبود.

در این رابطه به ویژه پشتکار و همراهی دیگر مؤلف این اثر آقای عباس شیرزادی آهودشتی در به بار نشستن آن تعیین‌کننده بود. گردآوری بخش مهمی از اسناد و منابع کتابخانه‌ای و میدانی، تألیف شمار زیادی از مداخلی مهم مربوط به نمونه‌ها، نیز کمک مؤثر در ویراستاری اثر تنها بخشی از همکاری‌های مؤلف مذکور در تألیف و تدوین اثر پیش‌رو است.

ضمن اینکه تألیف و تدوین منابع اثر و نیز کتابشناسی آن کلاً محصول تلاش‌های ستودنی ایشان است.

همچنین برخورداری از همکاری‌های سودمند آقای امیر سهرابی قطعاً در تعمیق متن بازی‌ها به ویژه بازی‌های معاصر و نوین، همکاری در تألیف بخش نمایش‌های شادی‌آور و تکمیل نمودارها کمک ارجمندی محسوب می‌شود.

در این میان جا دارد تا از دوست عالم و ارجمندم آقای دکتر ساسان فاطمی که اجازه‌ی

استفاده از پژوهش‌های ژرفکاوانه‌ی خویش را در زمینه‌ی لوطی‌ها به اینجانب اعطا نمود، سپاسگزاری نمایم.

همچنین در فصل نمایش وامدار لطف به یادماندنی جناب آقای دکتر یعقوب آرژند می‌باشم که فروتنانه مرا در استفاده از پژوهش‌های گرانسنگ و علمی خود در حوزه‌ی نمایش در دوره‌ی صفویه مختار نمود.

لازم است خالصانه اعلام نمایم که تدوین و تألیف بخش آیین، نمایش و تعزیه در این اثر بی‌استفاده از آثار آقایان؛

مهرداد بهار

بهرام بیضایی

یعقوب آرژند

عنایت‌الله شهیدی

صادق همایونی

علی بلوکباشی

خسرو شهریاری

ایرج ملکپور

جلال ستاری

عبدالحسین زرین‌کوب

یحیی ذکاء

ابوالقاسم انجوی شیرازی

اساساً مقدور و ممکن نبود چرا که بخش مهمی از ارجاعات و استناد در این بخش را وامدار پژوهش‌ها و تحلیل‌های عالمانه‌ی این بزرگواران می‌باشم.

بدیهی است تلاش نمودم تا بر اساس سنتی معهود و عرفی رایج و لازم در جای جای کتاب نسبت به درج درست ارجاعات و رفرنس‌های مربوط به این گروه از نویسندگان و دیگر مؤلفان ارجمند، امانتدارانه عمل نمایم.

جهانگیر نصری‌اشرفی

سپاس از همکاران اثر

همراهی و همدلی شماری از دوستان موجب گردید تا این پژوهش با تصاویر و اسنادی میدانی از آیین‌ها، بازی‌ها، نمایش‌ها و جشن‌های اقوام ایرانی همراه گردد. هرچند نام بردن از همه‌ی این دوستان مقدور نیست اما لازم می‌دانم به ویژه از همکاری‌های؛

خانم نازنین تکیه که با انضباط و احساس مسئولیتی درخور تقدیر کارپالایش، رزولیشن، ابعادسازی و چیدمان عکس‌ها را به انجام رساندند سپاسگزاری نمایم. همچنین همکاری عکاسان؛

محسن غلامی، عاطفه شهبازیدر، الهام شریزادی آهودشتی، کامیار مینوکرده (عکاس تیم خشت بهشت) و نیز همکاری گروهی از بازیگران بازی‌های محلی البرز در روستای لیند سوادکوه را پیوسته به یاد داشته و قدردان آنان می‌باشم. همین‌طور لازم است از افراد ذیل تشکر نمایم.

کرم علی بلارک

عشقعلی پرندوار

داور شاکری

صفدر عزیزپور

فرضعلی قلی‌نژاد

احمد طاهری

محمودولی دلاوری

مثل همیشه قدردان هنرمند ارجمند آقای پیمان بزرگ‌نیا هستم که مرا در پژوهش‌های میدانی منطقه‌ی بزرگ زاگرس همراهی کرد.

در عین حال سپاس‌های بیکران خود را شایسته‌ی دوست فرهیخته و روشن‌ضمیرم؛
آقای مهندس مسعود شاکری می‌نمایم که همواره از کمک‌ها، همدلی‌ها و همراهی‌های
ایشان بهره‌های فراوان بردم.

سرمؤلف

جهانگیر نصری‌اشرفی

www.ketab.ir